

PIRMA DALIS

Šalavijai, kazokiniai kadagiai, rūtos, vaistiniai
čiobreliai. Žmonės galvoja, kad aromaterapijai
skirti aliejai yra saugūs. Bet tų mažų gražių
buteliukų turinys gali būti labai pavojingas, jei
naudosite netinkamai.

Arba žmonės taip kalba.

Kartais sunku suprasti tiesą.

Kaip ir ši kadaise pažinota moteris, nužu-
džiusi mylimą vyrą.

Ji to nenorėjo.

Bent jau taip visiems sakė...

Jis ją apgaulinėjo su kita moterimi, bet pa-
žadėjo tą kitą palikti.

Tada užklupo juos kalbantis telefonas.

Moteris griebė pirmą po ranka pasitaikiusį
daiktą — o tai buvo atsuktukas — ir bedė vyrui
į kaklą.

Žinoma, kad norėjo nužudyti, būtent taip
tada galvojan.

Bet dabar nebesu tokia tikra.

1

Vikė

2018 m. vasario 14 d.

Atsuku dangtelį ir įkvepiu gilaus, svaiginančio, maloniai šnerves kutenančio kvapo, o tada į stiklinį matavimo indą rūpestingai įlašinu tris lašus. Grynas levandų aliejus. Mano mėgstamiausias. Galbūt dar svarbiau, kad šis nuostabus mažas augalėlis (tik nesumaišykite su varpinėmis levandomis) yra puikiai žinomas dėl sveikatai naudingų esterių, kurie šiame versle vis dar vertinami dėl „gydomųjų savybių“.

Gydomųjų savybių? Ką bandau apgauti? Niekas nebegali man padėti. Galbūt ir atrodau tiesiog vidutinė į penktą dešimtį įžengusi moteris, tačiau pažvelgę atidžiau suprastumėte, kad esu lyg tiksinti vaikščiojanti bomba.

Tai gali įvykti kiekvieną sekundę. O galbūt lauksi kelias savaites ar netgi mėnesius. Visiškai ramiai. Bet kai tik atsipalaiduosi, viskas prasidės. Man patarė apie tai negalvoti. Bet lengviau pasakyti nei padaryti. Kartais jaučiuosi kaip nuo scenos nulipanti aktorė, besitikinti sulaukti paguodos, nors iš tikrųjų nieko neprisimenu.

Stiebdamasi ant pirštų galiukų siekiu lentynoje pastatyto antro buteliuko, norėdama įlašinti kvapiųjų kanangų, dar vadinamų neturtėlių jazminu, eterinio aliejaus. Antras geriausias negali būti toks pat nuostabus kaip pirmas. Bent jau taip sau primenu.

Bet būkime sąžiningi. Nėra jokių galimybių išsigelbėti.

Dabar karčiųjų apelsinų eilė. Atsargiai paimu trečią bu-

teliuką ir prisimenu pamoką, per kurią sužinojau, kad šis aliejus gaminamas iš karčiųjų apelsinų medžio lapų. Sumaišyti su greipfrutu? Galbūt. Nuspręš klientė.

Visi elgiamės skirtingai, ypač šiame „klube“. Žinoma, šį tą galime padaryti norėdami sumažinti žalą, bet jei kas nors nepavyksta, dienos pabaigoje teks sumokėti didžiausią kainą — lauks mirtis. Siekdami sumažinti pavojų, su eteriniais aliejais turime elgtis pagarbiai.

Dievinu aromaterapiją. Joje glūdinti magija atitraukia mintis ir kartu nuramina.

Bet šiandien visa tai skirta ne man. Viską ruošiu naujai klientei. Nors ji nesikankina taip, kaip aš, yra kažkuo panaši į mane, aplink akis išryškėja tokios pat raukšlėlės, tarsi sufle-ruojančios apie juoką ir ašaras, paakiuose matyti kiek suglebusios odos maišeliai, kuriuos bando paslėpti šviesą atspindinčių pigmentų turinčiu maskuokliu.

Slapta žaviuosi jos persikiniu lūpdažiu. Nebesivarginu dažytis lūpų. Norėdama pabrėžti savo moteriškumą anksčiau visada rinkdavausi rusvai gelsvos spalvos lūpdažį „Beautiful Beige“. Prieš mane stovinti moteris yra šviesiaplaukė, plaukai laisvai surišti, tik viena sruoga išslydusi. Kiek daug galėčiau atiduoti, kad mano plaukai būtų tokios pat spalvos! Nuo mokyklos dienų klijuojama „strazdanotos raudonplaukės“ etiketė vis dar skaudina. Bet Deividui mano plaukai patiko. Jis mėgo sakyti, kad esu jo gražioji ugniaplaukė.

Su kliente drąsiai nusišypsoms, lyg sakydamos, kad mums iš tikrųjų viskas gerai. Šiaip ar taip, jos čia nebūtų. Kaip ir manęs.

— Man reikia ko nors, galinčio padėti atsipalaiduoti, — tarė ji. — Dabar patiriu labai daug streso.

Būti patarėja nėra mano darbas. Bet vis dėlto kartais noriu

pertraukti, papasakoti savo istoriją ir pasakyti, kad jos (į mane dar niekada nesikreipė vyras) ne vienintelės taip jaučiasi. Žinoma, taip elgtis būtų neprotinga, nes galiu jas išgąsdinti. Man reikia šių moterų. Ne tik dėl verslo, bet ir kad galėčiau sau šį tą įrodyti.

Kas atsitiko tai stipriai, savimi pasitikinčiai moteriai, kokia kadaise buvau? Kuri nebūtų toleravusi jokių nesąmonių. Visi sakydavo, kad Vikė yra boba su kiaušais. Bet taip buvo mano senajame gyvenime.

Laikas patikrinti klientės medicininius duomenis.

— Ar laukiatės?

Turiu paklausti, nors užpildytame klausimyne nurodyta, kad jai, kaip ir man, yra keturiasdešimt šešeri. Nors nieko nėra neįmanomo. Moteris nusijuokia.

— Tą jau esu patyrusi. Bet kodėl klausiate?

— Kai kurių aromaterapijos aliejų nepatartina naudoti besilaukiančioms moterims, — atsakau. Ir tęsiu toliau: — Ar nesi-
skundžiate aukštu kraujospūdžiu?

— Ne. Nors jaučiuosi taip, lyg toks būtų. Ar aromaterapija ir tam gali turėti įtakos?

Ji įtariai nužvelgia ant lentynos sustatytus buteliukus, atrodančius taip, tarsi juose būtų pasislėpusi vaivorykštė. Raudona, oranžinė, geltona, žalia, šviesiai mėlyna, tamsiai mėlyna, violetinė. Kokią minutę jaučiuosi taip, lyg būčiau devynerių, tebegyvenčiau gimtajame mažame angliakasių miestelyje šalies šiaurėje ir mokytojai vardyčiau spalvų pavadinimus. Tam tikrų dalykų niekada neužmirštame.

— Ne, bet man tiesiog reikia žinoti. Aliejai yra lyg vais-
tai, — girdžiu mokytojos žodžius skrendant sau iš burnos. —
Labai naudingi, jei tik tinkamai naudojami.

Peržvelgiame dar keletą klausimų. Klausimyne nurodė, kad sveikata nesiskundžia. Bet kažkodėl man neramu.

— Gal norėtumėte persirengti? — paklausiu. — Kelioms minutėms paliksiu jus vieną, kad jaustumėtės patogiai.

Moteris akivaizdžiai nervinasi. Bet vėlgi, taip elgiasi daugelis mano klienčių, anksčiau nesinaudojusių tokiomis paslaugomis. Matau, norėdama įsitikinti mano profesionalumu, nužvelgia ant sienos sukabintus pažymėjimus.

Vikė Gudman. Tarptautinės aromaterapijos profesionalų federacijos narė. 3 lygio ITEC diplomas.

Esu Tarptautinės aromaterapijos profesionalų federacijos narė. Kartais pati negaliu tuo patikėti. Akivaizdu, kad šito neplanavau.

Grįžusi pamatau, kad klientė (arba ponija, kaip mus mokė sakyti) ant gulto atsigulusi ant pilvo, kaip ir prašiau. Jos apnuoginti pečiai siauri ir prakaulūs, ant dešiniojo matyti tamsus apgamas. Oda šalta, nors šiuo metų laiku šildymą nustačiau ties aukščiausia padala.

— Pastaruoju metu praradau apetitą, — paaiškina. — Nu-mečiau svorio.

Taip atsitiko dėl patirtos traumos. Arba kartais dėl traumos priaugama papildomų kilogramų. Patyriau abu. Įjungiu kompaktinių plokštelių grotuvą. Pasigirsta švelni angeliška muzika. Ji ir gydo, ir migdo.

— Mmmm, — moteris sumykia visai kitokiu balsu, kai mikliais sukamaisiais judesiais įmasažuoju aliejų judėdama nugarą žemyn. — Jūs iš tikrųjų sugebate tai daryti. Man patinka šis kvapas. Gal galite dar pakartoti sudedamąsias dalis?

Pakartoju. Levandos. Kvapiosios kanangos. Kartieji apelsinai. Greipfrutų sultys.

— Kaip žinote, kokius aliejus parinkti? — paklausia dėl galėjimo pozos prislopintu balsu.

— Tai šiek tiek panašu į santuoką, — atsakau. — Aliejai

suderinami atsižvelgiant į kliento poreikius. Ir pasikliaujant instinktais.

Išgirstu šnarpštelėjimą. Kokią minutę manau, kad tai juokas, bet paskui suprantu, kad ji verkia.

— Jei būčiau pasiklovusi savo instinktais, — sukūkčioja, — gal būčiau išsaugojusi vyrą.

Štai ir vėl. Ta pagunda per daug papasakoti apie save. Manote, jog šitaip elgiatės, kad joms taptų lengviau. Bet iš tikrųjų tiesiog tenkinate savo poreikius. Vėliau gailitės. Kitą kartą apsilankiusi klientė jaučiasi nepatogiai. Kaip ir jūs pati. Tai yra verslo susitikimas. Ne draugystė.

Todėl susilaikau ir nepapasakaju šiai poniai, kad su Deividu po kelių mėnesių būtume šventę šeštąsias vestuvių metines. Taip pat atsispiriu pagundai prisiminti, kad šiandien Valentino diena. Kad per mūsų pirmąją — ir vienintelę — kartu švęstą Valentino dieną jis man padovanojo auskarus su lašo formos kristalais, kuriais nebegaliu prisiversti puošti. Todėl įkvepiu levandų aromato ir įsivaizduoju, kaip kvapas apgaubia mano kūną tarsi nuo visko apsaugantis apsiaustas.

— Kartais, — sakau masažuodama nuo streso atpalaiduojančius taškus, — iš pradžių reikia išgyventi tamsų laikotarpį, kad vėliau galėtume pereiti į šviesų.

Tada klientė dar labiau atsipalaiduoja. Norėčiau tikėti, kad ji nusiramino dėl mano pasakytų žodžių, tačiau tai paprasčiausia magija. Levandos taip pat smelkiasi į mano odą. Taip jau būna su eteriniais aliejais. Jie visada tokie patys. Nekintantys.

Priešingai nei meilė.

— Ar yra kokia konkreti priežastis, dėl kurios jaučiate stresą? — švelniai paklausu.

Ji nusijuokia, lyg klausdama, nuo ko turėtų pradėti pasakoti.

— Vaikai baigia išvaryti iš proto, ypač mažasis. Su juo neįmanoma susitvarkyti.

— Kiek jam metų?

— Ketveri. Bet elgiasi kaip dešimtmėtis.

Dabar *mano* oda pašiurpsta.

— Mokykloje jis turi nemalonumų, nes įkando į klasę atėjusiam naujokui, o mokytojai mano, kad aš dėl to kalta. Jie netgi paklausė, ar mūsų šeimoje smurtaujama.

O ar smurtaujama? Bet klausimas lieka kyboti ore.

Gulėdama ant kušetės ji šiek tiek pasirango.

— Ar turite vaikų?

Vis stipriau masažuoju įsitempusius raumenis.

— Turiu sūnų. Jam taip pat ketveri.

— Kuo jis vardu?

— Patrikas.

— Ar jis geras berniukas?

Pagalvoju apie nuotrauką, kurią nešiojuosi kišenėje.

— Jis nuostabus.

— Jums pasisekė. Kas jį prižiūri, kol dirbate?

Trumpai atsikvepiu.

— Jis lieka su mano tėčiu.

— Iš tikrųjų? Šiais laikais dažnai vaikus prižiūri seneliai.

Dabar nykščiais imu stipriai spausti.

— Tiesą sakant, man skauda.

— Atsiprašau, — šiek tiek nenoromis imu masažuoti švelniau.

Valandėlei įsivyrauja tylą, kambaryje skamba tik angeliška muzika. Kai kurie žmonės, mėgaudamiesi masažu, mėgsta kalbėti, o kiti neprataria nė žodžio. Daugelis pradeda išsipasakoti, o tada staiga nutyla, kaip ir ji. Galbūt kitą kartą papasakos daugiau. Bet tikiuosi, kad to nedarys. Ji per daug smalsi.

— Ačiū, — padėkoja, kai išeinu palikdama apsirengti.

Turiu pasitikrinti užrašus. Juose violetiniu rašalu užsirašau, kokias procedūras atlikau ir kurioms kūno dalims reikia skirti daugiau dėmesio. Įsitempę raumenys sunkiai išmasažuojami. Dažnai tai susiję su sielos skauduliais. Po Deivido išėjimo ištisus mėnesius mano pečiai buvo sustingę.

— Norėtumėte, kad sumokėčiau grynaisiais, ar išrašyti čekį? — paklausia.

— Prašyčiau čekį.

Turėdama pasirašytą čekį ar gavusi pervedimą galiu būti visiškai tikra ir žinoti, kas ir kada man sumokėjo. Versle viską reikia daryti skaidriai ir sąžiningai. Bent jau to išmokau.

Moteris apsirengia palta. Lauke šalta. Vėjas drebina langus.

— Čia labai gražu, — sako dairydamasi, lyg tik išeidama būtų gavusi progą viską apžiūrėti.

— Ačiū.

Man irgi čia patinka. Vienas iš privalumų turint savo verslą yra tas, kad viską gali daryti taip, kaip nori. Deividui patiko modernus stilius. O aš savo kabinetą įkūriau Viktorijos laikų stiliaus namo pusrūsyje. Mano buvusysis mėgo santūrias spalvas. Bet čia darbo kėdė užtiesta vilnoniu švelniai žalsvai mėlynu užtiesalu. Neryški šviesa. Neuždegtos kvapiosios žvakės (vėlgi levanđų kvapo) išrikiuotos ant žemo staliuko, kurį pati nudažiau šviesia kremine spalva. Šviesiai violetinis kilimėlis, kurį visada pasiimu kraustydamosi, kaip ir kitus lengvai pervežamus daiktus. Jis puikiai uždengia ant kiliminės dangos likusią dėmę. Laidų nėra. Išėję pro priekines duris patenkate tiesiai į jūros pakrante vingiuojantį taką. Mano namuose nėra nieko, kas galėtų įžeisti. Nebent pati nuspręščiau taip pasielgti.

— Ech, kad būčiau galėjusi dirbti iš namų, — atsidūsta klientė. — Gimus antram vaikui teko išeiti iš darbo banke.

Galėčiau pasakyti, kad darbas iš namų turi tiek pranašumų, tiek trūkumų. Jei esi užsiėmęs, per retai išeini iš namų. Neturi tame pačiame biure dirbančių kolegų, su kuriais galėtum pasišnekučiuoti. Pajuokauti. Pasipasakoti apie problemas. Mane užlieja staigi vienatvės banga.

— Ar galėčiau užsirašyti kitai procedūrai? — staiga paklausia ji.

— Žinoma, — atsakau, pasižadėdama kitą kartą nebepasakoti apie asmeninį gyvenimą. Daugiau jokių kalbų apie Patriką.

Staiga pasigirsta beldimas. Specialiai išsirinkau butą, turintį atskirą įėjimą iš gatvės. Taip pat, gavusi savininko leidimą, išjungiau skambutį. Šaižūs garsai mane trikdo. Durų belstuko garsas ne taip režia ausį. Bet šis dunkstelėjimas priverčia pašokti.

Kodėl kažkas atėjo taip vėlai? Ar pamiršau apie kitą klientę? Paprastai labai kruopščiai viską užsirašau, bet pastaruoju metu pasitaikė keletas klaidų.

— Gal galėtumėte luktelėti studijoje? — paprašau.

Šiek tiek užtrunka, kol atidarau duris. Kaip visada, buvau užkabinusi storą grandinę ir duris užrakinusi dvigubu užraktu. Ieškodama rakto išgirstu dar vieną beldimą. Štai ir raktas — jis ant stalelio. Dar kartą sau primenu, kad turiu nepamiršti pakabinti rakto ant kabliuko. Tai nėra geras ženklas.

— Ateinu! — sušunku išgirdusi dar kartą beldžiant.

Atvėrus duris į vidų pūsteli žvarbus vėjas ir įneša šiek tiek rūko.

Negalėdama patikėti savo akimis sumirksiu. Ant slenkščio stovinti moteris pamojuoja pažymėjimu. Jos veide galima pamatyti visus stresui būdingus požymius. Automatiškai įsijungia protas ir mintyse sumaišau ją nuraminsiantį mišinį. Levandos. Galbūt citrinžolės.

Šalia stovi gelsvai rudu lietpalčiu pasidabinęs vyras. Atrodo

piktas. Pasiruošęs gintis. Buvo sunku išmokti suprasti kūno kalbą. Ir nepasakyčiau, kad iš to buvo kokios nors naudos. Jis taip pat nepanašus į galimą klientą.

— Kuo galėčiau padėti?

— Ar jūs Vikė Gudman?

Linktelio žiūrėdama į šį vyrą ir jo įspūdingą bei užtikrintą povyžą.

— Buvusi Deivido Gudmano žmona? — toliau tęsia jis.

Vėl linktelio. Tik šįkart nebe taip užtikrintai.

Dabar jis taip pat ištiesia pažymėjimą.

— Detektyvas inspektorius Garetas Vainas. Čia mano kolegė seržantė Sara Braun. Gal galėtume užėiti?

Iš baimės pajuntu gerklėje kylantį gumulą. Rankomis persibraukiau plaukus, kuriuos vėl pradėjau auginti norėdama pabrėžti „naująją save“. Nugara varva prakaitas. Burna išdžiūsta.

— Kas atsitiko? — paklausiu.

Jis ignoruoja mano klausimą.

— Gal galėčiau sužinoti, kada paskutinį kartą matėte savo buvusį vyrą?

Klausimas toks netikėtas, kad galvoje visiškai tuščia. Mano dešinė šnervė, kuri visada būna iš dalies užsikimšusi, nuo šoko atsikemša. Pajuntu, kaip susitraukia skrandis.

— Prieš daugelį metų. Kodėl klausiate? — kalbėdama burnoje jaučiu tulžies skonį.

Uniformą dėvinti moteris įdėmiai į mane žiūri. Jos žvilgsnis veriantis. Vertinantis.

— Dabartinė ponija Gudman pranešė apie jo dingimą.

Kartais susimąstau, kaip galėjo taip atsitikti, kad svetima moteris turi mano pavardę. Kad ir Tania, jo buvusi sekretorė, arba „kalė“, kaip kartais ją mintyse pavadinu.

— Kiek laiko?.. Kada?.. Ar jam viskas gerai?

Netgi užduodama šiuos klausimus suvokiu, kaip beprasmiškai jie skamba. Jei jam viskas būtų gerai, policininkai ant mano durų slenksčio nestovėtų.

Tik inspektorius atsakinėja į mano klausimus:

— Kaip tik tai ir bandome išsiaiškinti. — Jis pasikaso skruostą. — Jau penkiolika dienų kaip Deividas Gudmanas dingęs. Jo žmona atkakliai tvirtina, kad jis niekada nebūtų taip pasielgęs, todėl tiriame keletą versijų.

Kūnas pradeda trūkčioti. Stresas yra labai stiprus dirgiklis. Kaip ir miego stoka ar netgi tam tikras muzikos garso lygis. Tai buvo vienas iš pirmų dalykų, kurių jie man pasakė. Ir jei įvykiai pasisuks bloga linkme, negalėsiu būti laikoma atsakinga už save arba ką nors kitą.

— Ką tik pasakėte, kad jo nematėte daugelį metų, — tęsia detektyvas. — Gal galite patikslinti kiek?

— Nuo 2013-ųjų, — nuryju seiles. — Būtent tada išsiskyrėme.

— Suprantu.

Taip sako, nors visgi nesupranta. O galbūt per daug gerai viską supranta.

— Gal galite pasakyti, kur buvote šių metų sausio 31 dieną? Labai paprasta. Retai kur nors išeinu.

— Čia. Namuose. O galbūt pakrantėje. Paprastai kasdien einu pasivaikščioti, norėdama įkvėpti gryno oro.

— Ar kas nors gali tai patvirtinti?

Įbedu žvilgsnį:

— Ne. Gyvenu viena.

— Galbūt kas nors iš draugų jus tądien matė?

— Aš ką tik čia atsikrausčiau.

— Gal norėtumėte patikrinti savo užrašus?

— Tam nėra jokio reikalo.

Įsivyrauja trumpa tyla, per kurią prisiverčiu daugiau nieko nesakyti, nes suvokiu, kad mano žodžiai labai įtikinamai nenukambėjo.

— Ar neprieštarautumėte, jei čia apsidairytumė? — paklausia toji moteris.

— Dabar turiu klientę, — atsakau.

— O, taip. Spėju, esate masažuotoja?

Iš jos kalbos manieros būtų galima spėti, kad siūlau visai kito tipo paslaugas. Ir tai nebūtų pirmas kartas, kai mano veiklą žmonės interpretuotų neteisingai.

— Tiesą sakant, esu aromaterapijos specialistė.

Detektyvas nemirksėdamas spokso į mane. Tie, kurie nėra susipažinę su alternatyviaja medicina, dažnai gali padaryti klaidingas išvadas.

— Masažui naudoju eterinius aliejus.

Tarsi gavus signalą iš už nugaros pasigirsta mandagus kostelėjimas. Akivaizdu, kad poniai atsibodo manęs laukti.

— Matau, kad esate užsiėmusi, — nervingai nužvelgia abu mano lankytojus. — Vėliau paskambinsiu ir susitarsim dėl kito apsilankymo.

Klientė pranyksta tamsoje. Įtariu, kad daugiau jos nebepamatysiu. Nors anksčiau troškau, kad klientė nebegrižtų, gerai nesijaučiu. Pasklis kalbos.

Mosteliu lankytojams eiti į studiją ir tą pačią akimirką bandau prisiminti, ar nepamiršau iki galo nuleisti apsauginių žaliuzių. Laimei, nuleidau jas.

Abu įtariai žiūri į skysčių sklidinų buteliukus, išdėliotus virš stalo pakabintoje lentynoje.

— Ar pati gaminatė šias mikstūras? — klausia seržantė.

Vos susilaikau nenusišypsojusi, išgirdusi jos pavartotą žodį, kuriame glūdi užuominos į raganystę ar juodąją magiją.